

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 2.

Indult Bétsből, Kedden, Januárius' 6-dikán, 1829.

B é t s.

Szombaton Jan. 3-dikán ment itt véghez a' Tsászári Udvarnál nagy számú Fő Méltóságok előtt, szokott fényes szertartással, a' Kárdinális Barétnak általadása a' Kárdinális méltóságra emeltetett Magyar Országi Primás Hertzeg és Esztergomi Érsek Rudnai és Divék Újfalu R u d n a y S á n d o r Ö Eminentziájának.

A' Ts. K. Udvarnál lévő Ap. Nuncius Úr, Marchese Spinola, valamint az új Kárdinális Ö Eminentziája is, mindenik három három hat lovas gála hintóval mentek ezen Szertartásra az Udvarhoz.

Az innepi pompát az Udvari templomban tartott Nagy Mise előzte meg, mellynél az Apostoli Nuncius pontificált. Ez után által adta Ö Felsege kezébe a' Pápa Ö Szentsége Brevéjét Monsignor Luciar di, mint e' végre kineveztetett Apostoli Követ, mellyre Ö Ts. K. Felsege, az Udvari Fő Méltóságoktól körülvett Thronuson ülven, a' Kárdinális-Primás Hertzeg Ö Eminentziájának Maga méltóztatott a' Barétot a' fejére feltenni.

Ezen pompás Szertartás után az Udvari Templomban Te Deum tartatott, mellynek végével a' Kárdinális Primás Hertzeg a' jelenvoltakat megáldotta.

T ö r ö k O r s z á g.

Konstántzinápolyból Dec. 18-dikáig terjednek a' legújabb tudósítások; mel-

lyekben semmi nevezetes nintsen. A' kemény tél, a' nagy hó, véget vetett a' háború folytatásának. Ezekből kitetszik, hogy Várnánál mind eddig semmi új dolog nem történt.

M ó r e a i T u d ó s í t á s o k.

Maison Generálisnak hivatalos tudósításai Moreából Dec. elejéig terjednek. Ezekből éppen nem látszik, mintha a' Frantzia seregek szándékoznának Moreából vissza jönni; sőt inkább a' Generális Fővezér rendelései éppen ellenkezőre mutatnak. Az oda szállított Frantzia seregekből Dec. 1-ső napjáig 600 ember holt meg.

J ó n i a i S z i g e t e k.

Corfu, Dec. 17-kén. „A' három Hatalmasságok Követei Dec. 10-kén még Póroszban voltak. — Kurírokat, kik az egyesült Udvaroktól jönnek 's mennek, gyakorta látunk. Egy Frantzia Kurír ez előtt negyed nappal ment el a' Volage nevű Briggen Párisba; tegnap ismét egy Orosz Kurír érkezett Anconából. — Patrászban egy új Frantzia Újság adatik ki, Keleti Kurír név alatt (Szerkeztető Raybaud Ur) az első Szám Dec. 6-kán jelent meg. — Salonát a' Görögök megvették; Karpenissi tartományában és az Agrafai Hegyeknél most is foly a' tsatázás a' Görögök és Törökök között.“

A Corfui Ujságlevél ezalatt: Görög Országi dolgok, ezt írta: „A következő leveleket egy hiteles levelezőnk közölte. A' dolog, a' mi ezekre okot adott — fájdalom! valósággal megesezt. Az Anglus Ministernek a' dologba való belészollását magasztalnunk nem szükséges, és a' Görög Országlószék feleletjéből örömmel értjük, hogy többé e' félek nem esnek, a' mellyeknek úgyis — semmi hasznok, azomban gyalázatjára esnek az emberiségnek, és egyébbel menteni nem lehet, hanem hogy a' Görögök még durvák és hét esztendeje mióta szüntelen háborúban élnek.“

1) Ő Excellentiájához a' Görög Ország Elölülőjéhez:

„Pórosz, Nov. 25-kán 1828. Gróf Ur! Mióta szerentsém volt Excellentiádat látni, hiteles úton azt a' tudósítást vettem, hogy néhány Törökök a' Görögöktől Rumiáiban elfogattatván, ez előtt kevés napokkal, szám szerént Go-on Aeginába vitettek, és ott a' vezértisztnek parantsolatjából mindeniknek a' homlokára tüzes vassai bélyeg süttetett.

„Az én itt létem, és azon Character, mellyel én az Ottomann Udvarnál felvagyok ruháztatva, kötelességemmé teszi Excellentiádnak nyíltszívvel megmondani, hogy bennem ez a' Hadi szokásokkal 's az Emberiség törvényeivel ellenkező tselekedet igen fájdalmas érzéseket gerjeszt; és nagy köszönettel fogok Gróf Urnak tartozni, ha tudósít azon Rendeléseiről, mellyek által az e' féle otromba kegyetlenségeknek ezentúl, elejét venni szándékozik.

„Excellentiádnak esmeretes gondolkozása nékem elégséges zálog a' felől, hogy ezen levél foglalata illendő tekintetbe véteik: és én használok ezen alkalmatosságot tisztelemnek újabb bizonyítására.“

„Stratford Canning“

2) Ő Excellentiájához Stratford Canning Követ Urhoz:

„Követ Ur! Reményem nem kételedik Excellentiád azon mély fájdalom felől, mellyel én ama sajnálkozásra méltó történetet meg értettem; a' mellyről Excziád emlékezik azon levelében, mellyel engem tegnap előtt megtisztelt. Szintúgy nem fog Excziád kételedni, hogy én gátló Rendeléseket tettem, — hogy többé ilyenek ne essenek. Engedje meg azon közben Excziád, hogy két Hivatalos Jelentéseket Rivotban ezenel közölhessek. Ezek között az egyik világosítást ad azon Barbarusság okáról, mellyet némelly katonáink elkövettek; a' másik, megfogja bizonyítani, hogy a' Hadi sereg és annak Vezére (Ipsilanti Demeter) az ellenséggel való bánásban a' betsület reguláját követik.

„Nékem nints egyéb hátra, hanem hogy meg köszönjem Excziádnak azon jóakaró részvételét, mellyet Görög Ország eránt kimutat. Ez a' levél, mellyre nékem most válaszolni szerentsém van, annak egy újabb bizonyása.

„Élek ezen alkalmatossággal, tisztelemnek Követ Úr eránt újabb bizonyítására, Pórosz Nov. 25-kén 1828“

„J. A. Capodistrias.“

Rivot, a' Nyugoti Sporad Megyei rendkívül való Biztosnak a' Elölülő Ő Excziájához küldött Jelentéséből:

„Ötven öt foglyok, kik között egy-néhány Tisztek is, ma (Nov. 20-kán) érkeztek Aeginába. Ezeket Chiliarcha (Ezredes) Tsavella küldötte ide. A' foglyok között sokaknak tüzes vassal égetett bélyeg vagon a' homlokán.

„Kötelességemnek látom, az Országló széknek világosítást adni eránta, miképpen történt a' dolog.

„Tudva van, hogy a' Görög és Török katonák miképpen szoktak hadakoz-

ni. Minekelötte a' hartz elkezdödnék, szitokkal és fenyegetéssel (mint a' Homerus Hössei) hívják ki egymást a' viadalra. Igy történt ez, a' jelenvaló esetben is Prevista Bei és Tsavella Chiliarcha között. Az első izenetet küldött a' Görög Vezérhez, hogy ha közelíteni bátorodik és elevenen kezébe esik, meg....atja. (nyúzatja? vagy sütteti?) Tsavella azt izente néki vissza: jobb leszsz ha eltakarodik, mert ha ő vagy katonái kezére kerülnek, homlokokra bélyeget süttet. A' Szerentse az ütöközetben a' miéinknek kedvezett. Még kettőt kell megjegyezni, elsőben, hogy a' foglyok között egy Tiszt sinsen megbélyegezve, — és másodsor, hogy az a' jegy, melly a' közembereknek homlokára süttetett, olly tsekély, hogy egy néhány nap mulva a' helye sem fog látszani.

(A' másik Kivonat, mellyről az Elölülő levelében emlékezet tétetik, Stratacha (Generális) Ipsilanti leveléből való — mellyben megíratik, hogy Livadia a' Törököktől elvétett, és Muhurdár Aga a' ki a' várost oltalmazta, ígéretet téven katonájival együtt, hogy többé a' Görögök ellen fegyvert nem fog; szabadon kibotsáttatott. — Ez, annak bizonyosága, hogy a' Görögök tisztességesen is tudnak bánni az ellenséggel.)

Nagy Britannia.

Dec. 22-dikén fogadta az Anglus Király Donna Mária Portugalliai Királynét a' Windsori Kir. Palotában. Az elfogadás fényes pompával ment véghez. Ennek vége lévén reggeli vendéglés tartatott, mellynél a' Királyné jobb felülült a' Király mellett; a' ki minekatánna Fejedelmi vendégének egészségéért poharát kiürítette; azt a' Királyné is visszanozta. A' jelen voltak mindnyájan azt

jegyzették meg, hogy az ifjú Királyné ábrázatjában sokat hasonlít a' megholt Charlotta (Sarolta) Kir. Hertzeg Asszonyhoz. Ő Felsége a' Király maga tette ezt a' megjegyzést először.

„London, Dec. 23-kán. A' mult Tsötörtökön (Dec. 18-kán) — a' mikor az utóbbi végezés szerént a' Parlamentnek meg kellett volna nyittatni — a' Lord Cancellarius Lord Ellenbroug és Lord Montrose, mint Kir. Biztosok, felmentek a' Felső Ház Szalájába és ott az Alsó-Ház némelly tagjainak, kik pro forma megjelentek, hallattára, a' Parlament megnyittatását. Febr. 5-ikére elhalasztották.

A' Rathólikus Egyesület Dublinban Dec. 16-kán a' Theresia-Templomában tartatott ülésében a' következő Végezéseket hozta: 1) Lawless Urnak, — a' ki az Egyesülettől kiküldetvén Irlandiának egy részét bejárta és a' népet, hogy egy akaraton légyen oktatta, — fáradságáért köszönet mondassék- 2) Kedvetlenül vészi az Egyesület, ha az Országlószék a' Katholika Egyházi Fenyítékbe akárminémű módon beleavatkozik. 3) és 4) Az Emancipatio el nem fogadtatik, ha az Országlószék magát az Egyházi dolgokba avatja, — vagy a' Katholikus Püspökök fizetését magára veszi; 5) hogy az Esedező levél a' Parlamentbe, Jan. 20 kára elkészíttessék, 6) Marquis Lansdowne és Burdett Urak megkerestessenek, hogy az Esedező levelet a' Felső és az Alsó-Házba vinnék bé. 7) hogy minden megyében 5 férjfiak választassanak, kik a' Katholikus Renté-t (a' köz-ügyre való pénz) beszédjék.

A' minapában egy Követséget szándékozott az Egyesület, Angliába által küldeni (különösen Oconnel Ur sűrgetie), olly tzelből, hogy az, az Anglus népnél, az Irlandiai Katholikusok eránt

való idegenséget és balítéleteket eloszlatni igyekeznék. Ez a' követség most már egészen elmarad; mivel a' kinevezteknek — kik a' planum szerént mind Pa i r e k és Pa i r e k fiai — nintsen kedvek menni. — A' C o u r i e r ennek igen örül, és O c o n n e l Urat kéméletlenül tsúfolja. „Amaz ostoba planum, — így szól a' C o u r i e r — t. i. „hogy Irlandiából Apostolok jöjjenek hozzánk, elmúla. Lord K i l l e e n (egyik a' ki nevezettek között) „„Irlandiát nem hagyhatja el““ — Lord G o r m a n s t o w n „„nem távozhatik el házából““ — Lord F r e n c h „„nem utazhatik““ — P r e s t o n, B r o w n e, E s m o n d e és B e l l e w Urakat „„magános bajaik nem engedik utazáshoz kezdeni““ Ha már ezek az Urak azt hinnék, hogy ez a' M i s s i o valami okos és hasznos gondolat, annak kivételét magános dolgaiknak elébe tennék: de jól tudják, hogy az, közönségesen balgatagságnak tartatik, — és hogy az tulajdonképpen csak az O c o n n e l Ur hiúságának kielégítésére való lenne. Ő szeretett volna első lenni, a' többiek csak kísérői lettek volna, és fa bábok a' M e s t e r kezében. De mi is lett volna a' dologból? Mit akartak ezek? — Vásárokról vásárookra és P i a t z o k r o l p i a t z o k r a akartak ezek a' P e r i p a t e t i c u s o k járni? vagy, 's igazán a' lett volna tzelja O c o n n e l úrnak, hogy magát a' kíváncsi sokaságtól való bámultatásra kitegye? — Millyen keserves tsapás ez, az O c o n n e l Ur negédségének, hogy reményei és planumai füstbe mentek. Képzeljük, mennyi sok szép szóllásokat, képeket és hasonlatosságokat egybeszedegedett S h i e l és L a w l e s s Uraktól, hogy azokat elméjének, bizonyára meglehetősen szűk, szekrényébe bele rakosgatná. Mind hijjában — hijjában. — De nem tsak ez az egy megaláztatás esett O c o n n e l Uron. Azt beszélte az Egyesület közelebbi Ül-

sében, hogy tudja a' Hertzeg W e l i n g t o n titkát. *) De honnan tudja? Azt mondja, a' B i l l egy Püspökhöz küldetett, a' ki azt egy másik Püspökkel közölte; ez megmulatta a' feleségének, a' ki kibeszélte a' leányának, a' leány a' mátkájának — ez ismét egy atyafiának — 's ettől hallotta O c o n n e l Úr. — L a w l e s s Úr egyenesen meg mondta reá, hogy „a' tsak mende monda.“ O c o n n e l Úr többet akar tudni mint mások, 's ilyen kutfökből veszi a' mit mond, 's a' t.

Spanyol Ország.

Az E m p r e s a s d i v e r s a s nevű Társaság darab idő óta számos Gyűléseket tart, a' honnan azt következtetik, hogy munkához akar kezdeni. A' Társaság tzelja felette nagy kiterjedésű, ú. m. Ország utaknak, Tsatornáknak, Hidaknak, Theatrumoknak, Palotáknak Építése, folyó vizeknek hajókázhatóvá tétele, 's a' t. A' Király maga is vett A k t z i á k a t, annak meg mutatására, mennyire kívánja a' Társaság előmenetelét és gyarapodását. De minthogy az Ország Nagyai jövedelmeiket lefelé olvadni, adósságaikat pedig nőttön nőni látják, falukra veszik magokat, és a' legnagyobb hidegvérűséggel vesznek mindent, a' mi azon kívül esik, és Spanyol Országot ugyan, de nem egyenesen őket illeti.

Frantzia Ország.

P á r i s, Dec. 27-kén. Generalis D a m a s (hajdan Gen. K l e b e r alatt, az

*) Értetődik az Emancipatióról való B i l l, mellyről O c e n n e l Úr, (a' mint a' közelebbi Ujságlevelünkben írtuk) elbeszélte, hogy mitsoda feltételeken épül, — a' mint t. i. ő hallotta. —

Egyiptomi Hadiseregnél, a' Gen. Stab Feje) Dec. 21-kén megholt. — Caillé Ur, a' ki Tombuktut és Afrikának nagy részét szerentsésen megjárta, a' Párisi Geographiai Társaságtól 10,000 Frankot 's a' Királytól keresztet (a' Betsület Rendjéet) nyert. Most beteges; ha egészsége megerőssödik, még egyszer elfog menni utazni. Azt mondja, hogy a' Szeretsenek közzül alig ha jöhetett volna vissza életben, ha mindenütt úgy nem adta volna ki magát közöttök, mint Hite-Hagyottat (Apostatát) a' kit az Európaiak üldöznek, és a' miatt Afrika Széle vidékéről kéntelen Afrika belsejében bújdosni.

Egy Királyi Rendelés — Dec. 17-kéről — a' Marchalok számát 72-ről 46-ra leszállította.

A' Havrei Ujság levél egy Hajótörést ír le, mellyet egy Frantzia Kereskedő hajó a' kis Emmanevű) Lundi szigeténél — a' Bristoli Kanalis mellett — szenvedett. Ez a' hajó Martinique Szigetéből jött, de elindulása után csak hamar lyuk esvén rajta, az embereknek mindég a' Víz-szívatók mellett kellett állani és a' kimerésen dolgozni. A' hajó azomban állandóan jól fenn volt a' vízen; de később ködös idő támadt, melly a' Kapitányt Astronomiai vizsgálódásaiban megakadályoztatta. Nov. 22-kén Szárazt láttak, mellyet Quessant szigetének gondoltak, de azután megismerték, hogy Lundi szigete az, a' Bristoli Tsatornánál. A' hajó megindult felé — 's ímé egyszer elkiáltja magát az örálló Hajós legény, hogy éles sziklák következnek útjokban. A' Kapitány egyszerre rövid fordítást parantsolt, de mikor már a' szót a' száján kibotsátotta, a' Hajó 5 vagy 4 erős ütést kapott. Az Utasok mind a' Hajó tetejére szaladtak. A' Hajó rettentő ro-

pogással oldalra dült és abban a' pillanatban özönhabok borították el, mellyek a' Hajóról a' rajta lévőket leragadták. De a' Hajós legények újra feltudtak kapni a' hajóra és a' másik oldalára felmáztak — a' többieket egyenként felvonták, kivéven egy Lebouis nevű fiatal tengeri Kadétot, a' ki a' Hajó köteleibe bele keveredvén ott meg fuladt. Éppen ekkor állott bé a' Vízapadás ideje, és a' Hajó szinte félig szárazon volt. Most már egy ladikot próbáltak öszveütni, mellyen a' partra kivezthessenek; éjjeli 11 órára, nagy munkájok után ez készen lett, de mikor éppen a' tengerre akartak rajta botsátkozni, újra néki jött egy hab és minden rajtalévőket a' tengerbe merített. A' szerentsetlenek közzül már ekkor csak hatan tudtak a' ladikra újra felkapni. Ezek között volt Fő Hadnagy Coquelin, a' kit a' többiek szinte félholtan vontak fel a' vízből. Hijjában, — mert egy új habtolulás ismét elragadta 's eltemette. Ez, megkimélte egy szív repesztő fájdalomtól; mert egy 15 esztendő leánykája a' tengerben, hihetően valamibe megkapaszkodván, kiáltott a' víz alól, olly hangon, mellyre az embereknek szívek majd meg hasadt: „Mentsetek meg! Atyám, ments meg - segits!“ A' megmaradt öt emberek mindent megpróbáltak a' szegény leány kiszabadítására, — de lehetetlen volt, a' sűrű setéségben nem lehetett a' helyet felfedezni, a' hol a' kétségbe eső leányka volt. — Másnap reggel kiverekedtek a' partra a' megmaradtak, minekutánna egész éjjel minden pillantásban attól kellett félniük, hogy a' habok elnyelik. A' Hajós Kapitánynak, a' Fő Hadnagnak és leányának holt testét a' többiekével együtt a' szirtok között találták. A' parton a' lakosok a' megszabadult 5 embert legnagyobb szívességgel fogadták. A' Protestáns Pap jelen volt a' temetésen, a' leányt és az Atyját egy sír-

ba tették és a' Helységbeli leányok mind fejezen öltözve sírattva kísérték a' virágjában elhunyt leánykát. — Ez a' környül állás méltó a' megjegyzésre, hogy abban a' szempillantásban, mellyben a' Hajó a' szirtokhoz ütődött és a' legnagyobb veszedelemben volt, egy más Hajó akkor evezett ott el és ezt segítségre kiáltották. De ez, — vagy azért, mert nem hallotta, vagy azért, mert féltvén magát, a' veszedelmes helyhez közelíteni, és segíteni nem akart, az éjtszakai setétségben csak hamar eltűnt, — 's eltűnt vele együtt a' segítséghez és szabaduláshoz való reménység is.

Magyar Ország.

Pesten, Dec. 31-dikén.

Méltóságos Boros-Jenői Muslay Antal Ts. Kir. valóságos Kamarás Úr, és több Tek. Ns. Vármegyék' Tábla-Bírája, hosszas betegeskedése után, Dec. 27. életének 55-dik esztendejében a' világból kimult.

Pesten, Dec. 22-dikén meghalt Tek. Hangyás Dávid Úr, Ts. Ns. Pest Vgyének ugyan a' Pesti Járásbeli Fő-Szolga-Bírája. Méltán bánkódik az egész Ns. Megye mint régi, és érdemekkel tellyes buzgó Tisztviselőjének gyászos esetén.

Az itt következő, 's minden bortermesztő Hazafiakra nézve igen interessáns Tudósítást, két helyen megjobbítva, különösen Ujságunknak tisztelt Új Olvasóira nézve, ismét közöljük.

Tudósítás egy még nálunk igen ritka Szőlő-fajról.

Frantzia Országban egy Társaság állott fel a' közelebb múlt esztendőben, mellynek egynehány kiválogatott tagjai

minden hónapban kétszer özsze gyűlnek Párisban, és a' gyümöltsös Szőlő-veteményes-gazdaságbéli-Orvosi-virágos-'s a' t. Kerteknek gyarapításokról, 's jobbításokról tanátskoznak. A' távolabb lakó tagok egyszer jönnek özsze egy esztendőben, 's a' Társaságtól kitett jutalmokat azoknak ítélik és adják, kik feleleteik, 's munkájok által mindenek felett érdekessé tették azokra magokat. Tudósításokatis botsátanak ki nyomtatásban minden hónap végén Annales de la Societé d' Horticulture titulus alatt. A' múlt Júniasi Kötetben egy igen ritka Szőlő-fajról tesznek említést, melly Nápoly várossához közel fekvő Ischia szigetén találtatik, 's Uva ditre volte l' anno az az esztendőnként háromszor termő szőlő név alatt esméretes. A' Régi Rómaiak Triferának hívták. Borghers Úr, egy éltes Ingenieur tiszt az, ki ezt a' Szőlő-varietást 1812-diktől fogva elkezdette a' maga Párishoz egynehány mértföldnyire eső birtokában ültetni és szaporítani; a' fogytán lévő esztendőben pedig a' Horticultur-Társaságot arról tudósítani, hogy ez az Ischiai-Szőlő, fekete, édes 's kellemetes ízű, enni is igen jó, bornak is derék, 's mind a' fal vagy sövény mentiben, mind pedig a' szabadon álló Szőlőben meg-érik, és mennél melegebb 's a' széltől mentebb helyre ültetődik, annál hamarább 's jobban meg-érik. Tovább: hogy az 1825-ik jó esztendőben az első termését Augustus 18-kán, a' másodikat September 20-kán, a' harmadikat, de a' melly nem volt olly tökéletes mint a' két előbbeni, October végén szedték meg. Negyedszer is kívánt volna a' jó Szőlő-tő gyümöltsével kedveskedni, de a' Novembernek közepe előtt bé-állott hideg miatt egresnél (Verjus) egyebet nem hozhatott. Ezt a' bámulásra méltó sebes meg-újulását 's többszöri termését a'

tre volte - Szőlőnek, Borghers Úr azon Szőlő-faj' felette nagy elevenségének, 's rendkívül való sok tápláló erejének tulajdonítja, melly a' meg érése után sem lankad el, 's nem szűnik meg, hanem annak éltető ereje mind addig munkálódik benne, míg a' hideg, a' fagy, vagy a' nagy szárazság miatt (ha talám olykor olykor nem lotsolják, meg nem tsökken, 's egészen el nem erőtlenedik. A' vele való bánásnak is sokat tulajdonít Borghers Úr: meg-várja t. i. míg a' Szőlő el-hánta a' virágát, 's kötni (tisztulni) kezdett, melly, ha az idő kedvez, Június vége felé szokott megesni. Ekkor a' venyigék végeit elmetéli, de úgy, hogy a' fürtön felyül, melly azon a' venyigén áll, több szemet vagy bimbót nem hágy kettőnél vagy háromnál. Álmélkodva szemlélhetjük azután, hogy a' töke csak hamar ki-fakad 's új venyigéket hajt, a' mellyeken nyilnak egymásután a' bimbók, 's mutogatják magokat a' gyenge levelek, virágok és a' kacsok (fogódzók) a' nélkül, hogy ezek az új jövések megártanának a' már álló fürtök' növéseinek 's meg-éréseinek. Ha ezen második jövés elhúllatta a' virágját 's kötni kezdett, el kell a' venyigéiknek végét metélni, úgy, mint az előbbennek, valamint szinte a' majd következő harmadik jövésnek is. Történt ugyan is 1827-dikben, hogy a' második el metelés nem esett meg annak idejében. Ezt a' második termés megsínlette: mert bőven, mint másszor, nem fizetett; és mivel a' virágzása elkésődött, és vele a' harmadik elmetélése is a' veszőknek későre haladt, a' harmadik termés is kárára volt. — Méltó, hogy a' Frantzia Kormányzók figyelmét 's gondját egy olyan Szőlő-fajra fordítsa, mellyet az országnak közepe táján fekvő szőlő-hegyeken kétszer, a' déli részeiben pedig háromszor is meg-szüretelhetnek a' lakosok, következésképpen a' Szőlő-

jökből, mint meg annyi tökepénzekből kétszer vagy háromszor annyi interest kaphatnának egy esztendőben, mint a' mennyit eddig csak két vagy három esztendőnek lefolyása után kaphattanak.

Bétsben is nagy figyelmet gerjesztett ez a' ritka Szőlő-fajról való tudósítás, mellyre nézve megkérdeztetett azon érdemes Hazánkfia, a' ki a' Vármegyék Mappáit 58 esztendővel ez előtt munkába vette, 's mind addig világra bocsátgatta, míg Egyes Jó Királyunk ötlet egy igen fontos udvari hivatalra méltóztatta és közel 24 esztendei hív szolgálatját felségesen meg is jutalmazta; meg-kérdeztetett t. i. egy tisztelt nagy Helyről, ha meg volna e' nála az említett tre volte l'anno azon külömb külömbféle Szőlő-fajai között, a' mellyeket a' szomszéd Cecius hegyének (Kahlenberg) meleg oldalán, Bétshez egy órányira elültetett, minekutánna Európának nevezetesebb Szőlő-hegyeiről és Ásiának hat el híresedett vidékeiről, mind a' bornak való, mind pedig a' tartani való Szőlőket nagy költséggel meghozatta; mindenek felett pedig Magyar, Frantzia, 's Olasz Országból, azután Sicilia, Ciprus 's más szigetekből több mint ezer két száz név alatt való Varietásokat, nem külömben némely Spanyol fajokon kívül, azokat is, mellyekkel Horvát, Erdély, Cseh, Morva, Stájer ország, azután a' Rajna mellyéke, Austria, Tyrolis, Carniola, Goritzia, Dalmátzia 's a' t. bővölködik majd meg annyi név alatt, mint az előbbenieket ugyan azon nagy kertjébe el-plántáltá, hogy a' velek való dajkálás ideje alatt az atyafiságot 's rokonságot az idegenek között, valamint szinte az idevalók, vagy a' már esméretesek között kinyomozhassa, 's e'szerént a' külömbözőnek látszó fajokat, és azoknak sok el-nevezéseiket egygyesítse, következésképpen a' felesleg való számokat

le-szállítsa, a' bornak valókat külön külön meg-szűrje, 's próba alá vegye. Az említett tre volte l'anno meg van tehát ebben a' Gyűjteményben, a' mellyhez, mint tudva van, nints még eddig hozzá fogható. Leg először is Raguzából, azután Cattaróból és Dálmáziának Brazza szigetéből küldötték meg Troika név alatt, melly szó illyriai nyelven annyit tézen, mint tre volte, vagy háromszor termő. Meg-küldték azután Szmyrnából is Jedi Vere név alatt, melly a' mint onnan írják, éppen az a' fekete termékeny szőlő, a' mi az Olaszoknál a' tre volte. Ugy is Szmyrnához nem messze esik Scio vagy Skio (régenten Chios) szigete, a' honnan elejétől fogva hordták a' szomszéd lakosok a' tre volte szőlőt 's terjesztették mindenfelé. — Örömet szolgált volna a' Jó Hazánk fia ezen ritka, 's más nevezetes szőlő fajoknak bővebb meg-esmertetésével, de hosszas betegeskedése miatt kénytelen azt ez úttal kedvező időre halasztani.

A' kik magokat a' múlt hónapokban némelly Magyar 's Frantzia szőlő-fajokra nézve jelentették, 's készek azon sok költségeknek, a' mellyekbe azoknak megszerzése 's hozatása kerültek, ha tsak valamelly részét is meg fordítani, azoknak tudtokra kívánja adni az Alább-írtt, hogy valamint a' már kézhez szolgáltatott fajoknak, úgy szinte az ezután kézhez adandó szőlő-fajoknak is a' már némellyek előtt tudva lévő oltsó árra meg marad, úgy-mint: egy esztendős gyökeres vesszőnek 1 krajtzár, két esztendősnek 2 kraj. három esztendősnek 3 kr. e'szerént nevedik egy krajtzárral az árra

az esztendősnek számával. Tíz venyigének gyöker nélkül két kr. az árra. — A' tetemes megszűségről ide hozatott, következésképpen sokkal több költségbe került fajoknak pedig ez: egy esztendős fiatal tőnek 5 kr. két esztendősnek 6 kr. az árra. Ha ezen felyül a' fiatal tőnek kora (ideje) egy vagy két esztendővel nevedik, a' szerént az ára is nevedik egy vagy két krajtzárral. Egy ilyen ritka szőlőnek venyigéje gyöker nélkül fél krajtzárba, 10 venyige pedig 5 krajtzárba kerül. Itta' krajtzár az ezüstpénz betse szerént értetődik, nem pedig a' váltó tzedulának betse szerént. Kik már próbálták 's Frantzia Országból, vagy a' Rajna mellől 's a' t. hozattak magoknak némelly szőlő-fajokat, tudják, mennyivel többet kellett fizetniük. Colmár mellett, a' drágább tőnek, ott helyben, 17 kr. Triestben 24 kr. Würtzburgban 36 kr. Dresdában pedig 45 kr. az árra, holott a' meg hozatása is sokba kerül. — A' szőlő-plántálásában gyönyörködő Hazafiak bátran utasíthatják hozzám betses leveleiket illyen boríték-írással: A Monsieur Mr Charles de Mayersz etc.

à Vienne.

Zu Mariahilf. Hauptstrasse.

Nro 38. 1-ter Stock.

A' pénz folyamát Januárius 7-dikén; közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 96
 Az 1820 béli sorsosok, 159 3/4
 Az 1821-béli hasonlók, 123 3/4
 Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 51 1/2 for. keltek, mind Conv.
 A' Bank-Aktziák keltek — — forinton
 Conv. Pénzben.